

Σκληρό πόκερ με τη Λιβύη!

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**
p.galiatsatos@realnews.gr

Σε ένα μακρύ και δύσκολο καλοκαίρι στις σχέσεις με τη Λιβύη υπολογίζει η ελληνική κυβέρνηση, που ετοιμάζεται για σκληρό πόκερ τόσο απέναντι στην επίσημα αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Τρίπολης όσο και απέναντι σε εκείνη της Βεγγάζης, όπου τα νήματα κινεί ο στρατάρχης **Χαφτάρ**. Κομβική σημασία στο πλαίσιο αυτό έχει η επίσκεψη που σχεδιάζει ο υπουργός Εξωτερικών, **Γιώργος Γεραπετρίτης**, σε Τρίπολη και Βεγγάζη, για την οποία αναζητείται ημερομηνία και συγκεκριμένα για τις πρώτες ημέρες του Ιουλίου.

Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου Εξωτερικών, σκοπός της επίσκεψης είναι να διερευνηθεί τι ακριβώς επιδιώκουν οι Λίβυοι μετά τις διαμαρτυρίες στις οποίες προχώρησαν λόγω της προκήρυξης από την ελληνική κυβέρνηση δύο θαλάσσιων οικοπέδων νοτίως της Κρήτης. Διπλωματικές πηγές επισημαίνουν πως στα διαβήματά τους (προς τον πρέσβη μας **Νίκο Γαριλίδη** στην Τρίπολη και προς τον γενικό πρόξενο **Αγάπιο Καλογνωμή** στη Βεγγάζη) και οι δύο λιβυκές κυβερνήσεις καλούν την Ελλάδα να προτιμήσει τον διάλογο και τη διαπραγμάτευση «ως τη μόνη δίκαιη και βιώσιμη οδό προς αποδοτικές λύσεις, στηριγμένες στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου και τη διασφάλιση των συμφερόντων όλων των μερών». Βασικό ζητούμενο για τον Γ. Γεραπετρίτη, κατά την επίσκεψή του στη Λιβύη, θα είναι να διαπιστώσει αν οι Λίβυοι εννοούν τα περί διαπραγμάτευσης και αν θέλουν να προσέλθουν σε διάλογο για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών. Η εμπειρία των προηγούμενων ετών, πάντως, δεν επιτρέπει αισιοδοξία. Ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης** είχε συμφωνήσει με τον πρωθυπουργό της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας (Τρίπολη) την άνοιξη του 2021 τη συγκρότηση τεχνικών επιτροπών για την έναρξη της διαπραγμάτευσης για την οριοθέτηση, όμως η τεχνική επιτροπή της Λιβύης δεν συγκροτήθηκε ποτέ. Οι Λίβυοι προέβαλαν ως δικαιολογία ότι λόγω του εμφυλίου δεν διέθεταν τα κατάλληλα στελέχη. Ακόμα και αν υπάρξει συμφωνία με τους Λίβυους να ξεκινήσει η διαπραγμάτευση για την οριοθέτηση (εννοείται με τη διεθνώς αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Τρίπολης), οι προοπτικές δεν είναι ευοίωνες. Η Ελλάδα έχει την εμπειρία της διαπραγμά-

Η οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών και το μεταναστευτικό θα βρεθούν στο επίκεντρο της επίσκεψης Γεραπετρίτη σε Τρίπολη και Βεγγάζη

τευσης 2005-2010, τότε που η Λιβύη απαιτούσε να μη ληφθούν υπ' όψιν τα δικαιώματα των νησιών και νησίδων νοτίως της Κρήτης (δηλαδή των Στροφάδων, της Σαπιέντζας, της Σχίζας, της Γαύδου, της Χρυσής και του Κουφονησίου), με αποτέλεσμα μια σημαντική μετατόπιση της μέσης γραμμής βόρεια, υπέρ της αφρικανικής χώρας. Επίσης στην πρόσφατη ανακοίνωση της συνορεύουσας ζώνης, η Λιβύη προχώ-

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ Εξωτερικών, Γιώργος Γεραπετρίτης



Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ της Λιβύης, Αμπντελχαμίτ Ντμπεϊμπί



Ο ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ του Προεδρικού Συμβουλίου στην Τρίπολη, Μοχάμεντ Μένφι

ρησε στο (κατά το Διεθνές Δίκαιο παράνομο) κλείσιμο του Κόλπου της Σύρτης.

Ανοιχτό ζήτημα

Σε κάθε περίπτωση, στο υπουργείο Εξωτερικών αλλά και στο Μέγαρο Μαξίμου γνωρίζουν ότι η αντιπαράθεση για τις θαλάσσιες ζώνες με τη Λιβύη δεν είναι θέμα που θα εξαντληθεί σε μία επίσκεψη και ότι θα απασχολήσει την κυβέρνηση όλο το επόμενο διάστημα. Επίσης, γνωρίζουν ότι θα χρειαστεί τεράστια πίεση και προς τις δύο κυβερνήσεις της Λιβύης για να υπάρξουν αποτελέσματα και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και τυχόν «τρικλοποδιές» που θεωρούνται δεδομένες από την πλευρά της Τουρκίας, η οποία επαναφέρει στο προσκήνιο τη «Γαλάζια Πατρίδα» και το ανυπόστατο τουρκολιβυκό μνημόνιο.

Ως ενδεικτική ημερομηνία για το ταξίδι του Γ. Γεραπετρίτη στη Λιβύη αναφέρεται η 6η Ιουλίου, ωστόσο δεν έχει ακόμα «κλειδώσει». Για λόγους ισορροπίας και για να μη φανεί ότι παίρνει θέση στον λιβυκό «ψυχρό» εμφύλιο, ο υπουργός Εξωτερικών θέλει να ολοκληρώσει το ταξίδι του σε Τρίπολη και Βεγγάζη μέσα σε μία ημέρα και να συναντήσει, πέρα από τους ομολόγους του στις δύο πόλεις, όσους θεωρούνται σημαντικοί «παίκτες» στη χώρα της Αφρικής, δηλαδή τον πρωθυπουργό

Αμπντελχαμίτ Ντμπεϊμπί και τον επικεφαλής του Προεδρικού Συμβουλίου **Μοχάμεντ Μένφι** στην Τρίπολη, καθώς και τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου **Ακίλα Σάλεχ** και τον στρατάρχη **Χαφτάρ** στη Βεγγάζη. Ωστόσο, με τους δύο τελευταίους σκοπός είναι και η αποκατάσταση των σχέσεων που ήταν πολύ θερμές έως το 2020 και έκτοτε «πάγωσαν».

Πίεση

Για να ασκήσει πίεση στη Λιβύη και για το θέμα της οριοθέτησης, η κυβέρνηση έσπευσε να δηλώσει παρουσία στο Λιβυκό Πέλαγος, στέλνοντας δύο φρεγάτες στην περιοχή. Ταυτόχρονα ενεργοποίησε όλες τις δυνατότητες που της παρέχει η συμμετοχή της στην Ε.Ε. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι ο πρωθυπουργός **Κυριάκος Μητσοτάκης** επεδίωξε και πέτυχε να μπει μια παράγραφος στα συμπεράσματα της Συνόδου σε ό,τι αφορά τη Λιβύη και το τουρκολιβυκό μνημόνιο: Η Ε.Ε. επαναλαμβάνει στα συμπεράσματα ξεκάθαρα ότι το τουρκολιβυκό μνημόνιο παραβιάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα τρίτων κρατών, δεν συμμορφώνεται με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας και δεν μπορεί να παράγει έννομα αποτελέσματα για τρίτα κράτη. Η διατύπωση αυτή προέκυψε ύστερα από παρέμβαση της ελληνικής κυβέρνησης, η οποία δεν αποδέχθηκε γενικόλογες φράσεις.